

Spis treści:

Wstęp

Część I. CZĘŚĆ TEORETYCZNA

Rozdział 1. OKRES DORASTANIA

- 1.1. Definicja, ramy czasowe i cechy adolescencji
- 1.2. Dynamika zmian w rozumieniu dorastania w koncepcjach psychologicznych
- 1.3. Zadania rozwojowe młodzieży w okresie dorastania
- 1.4. Rozwój fizyczny, psychiczny i behawioralny w okresie dorastania
 - 1.4.1. Rozwój fizyczny w okresie dorastania
 - 1.4.2. Rozwój psychiczny w okresie dorastania
 - 1.4.2.1. Rozwój poznawczy młodzieży
 - 1.4.2.2. Rozwój emocjonalny i społeczny w okresie dorastania
 - 1.4.3. Rozwój behawioralny młodzieży w okresie dorastania

Rozdział 2. KONTEKSTY ROZWOJU MŁODZIEŻY W OKRESIE DORASTANIA

- 2.1 Temperamentalny kontekst rozwoju w okresie adolescencji
 - 2.1.1. Pojęcie temperamentu
 - 2.1.2. Koncepcje temperamentu skoncentrowane na dziecku
 - 2.1.3. Rozwojowy model temperamentu M. Rothbart
 - 2.1.3.1. Założenia koncepcji M. Rothbart
 - 2.1.3.2. Struktura temperamentu
 - 2.1.4. Struktura temperamentu w adolescencji
 - 2.1.4.1. Reaktywność temperamentalna w adolescencji
 - 2.1.4.2. Samoregulacja temperamentalna w adolescencji
 - 2.1.5. Społeczny kontekst rozwoju w okresie adolescencji
 - 2.1.6. Relacje rodzinne jako kontekst rozwoju w okresie dorastania
 - 2.1.6.1. Pojęcie systemu rodzinnego
 - 2.1.6.2. Wybrane modele systemów rodzinnych
 - 2.1.6.3. Funkcjonowanie rodziny według modelu kołowego D.H. Olsona
 - 2.1.6.4. Rodzinny kontekst funkcjonowania/rozwoju adolescentów
 - 2.1.7. Relacje rówieśnicze jako kontekst rozwoju w okresie dorastania
 - 2.1.7.1. Mechanizmy i funkcje relacji rówieśniczych
 - 2.1.7.2. Relacje rówieśnicze w klasie szkolnej
 - 2.1.7.3. Relacje rówieśnicze w obliczu nowych technologii
- 2.2. Zajęcia dodatkowe i dowolne jako kontekst rozwoju w okresie dorastania
 - 2.2.1. Czas wolny jako kontekst rozwoju w okresie dorastania
 - 2.2.1.1. Definicje czasu wolnego
 - 2.2.1.2. Funkcje, formy i uwarunkowania czasu wolnego
 - 2.2.1.3. Rozumienie czasu wolnego młodzieży
 - 2.2.1.4. Sposoby spędzania przez młodzież wolnego czasu
 - 2.2.1.5. Uwarunkowania i skutki wolnego czasu młodzieży
 - 2.2.2. Zajęcia dodatkowe jako kontekst rozwojowy w okresie dorastania
 - 2.2.2.1. Definicja zajęć dodatkowych

- 2.2.2.2. Rodzaje i wymiary zajęć dodatkowych
- 2.2.2.3. Funkcje i skutki zajęć dodatkowych
- 2.2.2.4. Uwarunkowania zajęć dodatkowych
- 2.2.3. Zajęcia dowolne jako kontekst rozwojowy w okresie dorastania
- 2.2.3.1. Definicja zajęć dowolnych
- 2.2.3.2. Funkcje i skutki zajęć dowolnych młodzieży
- 2.2.3.3. Uwarunkowania zajęć dowolnych młodzieży

Rozdział 3. WYBRANE PROBLEMY OKRESU DORASTANIA

- 3.1. Psychopatologia rozwojowa
- 3.1.1. Definicja psychopatologii rozwojowej
- 3.1.2. Koncepcja odporności psychicznej (resilience) w psychopatologii rozwojowej dzieci i młodzieży
- 3.1.3. Współczesne podejście do badań z obszaru psychopatologii rozwoju
- 3.2. Wybrane problemy okresu dorastania
- 3.2.1. Zachowania ryzykowne i zachowania problemowe – ramy definicyjne
- 3.2.2. Zachowania ryzykowne młodzieży w okresie dorastania
- 3.2.3. Epidemiologia zachowań ryzykownych wśród młodzieży
- 3.2.3.1. Uwarunkowania zachowań ryzykownych młodzieży – teoria i badania
- 3.2.3.2. Zachowania ryzykowne młodzieży związane z używaniem substancji psychoaktywnych i dysfunkcyjnym korzystaniem z internetu
- 3.2.4. Problemy inter- i eksternalizacyjne w okresie dorastania
- 3.2.4.1. Koncepcja pomiaru i klasyfikacji zaburzeń behawioralnych i emocjonalnych T.M. Achenbacha
- 3.2.4.2. Epidemiologia zachowań problemowych w okresie dorastania
- 3.2.4.3. Genetyczno-temperamentalne i środowiskowe uwarunkowania zachowań problemowych

Część II. CZĘŚĆ EMPIRYCZNA

Rozdział 4. METODOLOGIA BADAŃ WŁASNYCH

- 4.1. Problematyka i cel badań
- 4.2. Pytania, hipotezy i zmienne w badaniu
- 4.3. Metody badań
- 4.3.1. Kwestionariusz temperamentu we wczesnej adolescencji – wersja zrewidowana (Early Adolescent Temperament Questionnaire – EATQ-R)
- 4.3.2. Kwestionariusze „Klasa wobec mnie” i „Ja wobec klasy”
- 4.3.3. Skale Oceny Rodziny (SOR)
- 4.3.4. Kwestionariusz Youth Self-Report (YSR)
- 4.3.5. Ankieta własna – Ankieta dla ucznia
- 4.4. Procedura badań
- 4.5. Charakterystyka badanych
- 4.5.1. Charakterystyka socjodemograficzna badanych
- 4.5.2. Charakterystyka badanych pod kątem ich uczestnictwa w zajęciach dodatkowych i dowolnych
- 4.5.3. Charakterystyka badanych pod kątem ich relacji rówieśniczych poza szkołą
- 4.5.4. Charakterystyka badanych pod kątem przejawiania zachowań ryzykownych
- 4.6. Wstępna analiza danych

Rozdział 5. WYNIKI BADAŃ WŁASNYCH I DYSKUSJA NAD NIMI

- 5.1. Zachowania problemowe a zachowania ryzykowne
 - 5.1.1. Analiza wyników badań dotyczących zachowań problemowych i zachowań ryzykownych
 - 5.1.1.1. Związki zachowań problemowych z zachowaniami ryzykownymi
 - 5.1.1.2. Związki zachowań ryzykownych z zachowaniami problemowymi
 - 5.1.2. Zachowania problemowe a zachowania ryzykowne – dyskusja nad wynikami
 - 5.1.2.1. Związki zachowań problemowych z zachowaniami ryzykownymi
 - 5.1.2.2. Związki zachowań ryzykownych z zachowaniami problemowymi
- 5.2. Temperament a zachowania problemowe oraz ryzykowne związane ze stosowaniem substancji psychoaktywnych i korzystaniem z internetu
 - 5.2.1. Analiza wyników badań dotyczących temperamentu i zachowań problemowych
 - 5.2.1.1. Związki temperamentu z zachowaniami problemowymi
 - 5.2.2. Związki temperamentu z zachowaniami ryzykownymi związanymi z używaniem substancji psychoaktywnych i korzystaniem z internetu
 - 5.2.3. Temperament a zachowania problemowe i ryzykowne – dyskusja nad wynikami
- 5.3. Temperament a podejmowana aktywność wolnoczasowa (zajęcia dodatkowe i dowolne)
 - 5.3.1. Analiza wyników badań dotyczących temperamentu i podejmowanej aktywności wolnoczasowej
 - 5.3.2. Temperament a uczestnictwo w dodatkowych i dowolnych zajęciach – dyskusja nad wynikami
- 5.4. Czynniki rodzinne a zachowania ryzykowne i zachowania problemowe
 - 5.4.1. Analiza wyników badań dotyczących czynników rodzinnych i zachowań problemowych
 - 5.4.1.1. Związki czynników rodzinnych z zachowaniami problemowymi
 - 5.4.1.2. Związki czynników rodzinnych z zachowaniami ryzykownymi związanymi z używaniem substancji psychoaktywnych i internetu
 - 5.4.2. Czynniki rodzinne a zachowania ryzykowne i problemowe – dyskusja nad wynikami
- 5.5. Czynniki rodzinne a podejmowana przez młodzież aktywność wolnoczasowa (zajęcia dodatkowe i dowolne)
 - 5.5.1. Analiza wyników badań dotyczących czynników rodzinnych i aktywności wolnoczasowej
 - 5.5.2. Czynniki rodzinne a podejmowanie zajęć dodatkowych i dowolnych – dyskusja nad wynikami
- 5.6. Czynniki rówieśnicze a zachowania problemowe i zachowania ryzykowne
 - 5.6.1. Analiza wyników badań dotyczących czynników rówieśniczych i zachowań problemowych młodzieży
 - 5.6.1.1. Związki czynników rówieśniczych z zachowaniami problemowymi młodzieży
 - 5.6.1.2. Związki czynników rówieśniczych z zachowaniami ryzykownymi związanymi z używaniem substancji psychoaktywnych i internetu
 - 5.6.2. Czynniki rówieśnicze a zachowania ryzykowne i problemowe – dyskusja nad wynikami
- 5.7. Czynniki rówieśnicze a podejmowana aktywność wolnoczasowa (zajęcia dodatkowe i dowolne)
 - 5.7.1. Analiza wyników badań dotyczących czynników rówieśniczych i podejmowanej aktywności wolnoczasowej
 - 5.7.2. Czynniki rówieśnicze a uczestnictwo w zajęciach dodatkowych i dowolnych – dyskusja nad wynikami
- 5.8. Czynniki psychospołeczne a zachowania ryzykowne i problemowe w okresie dorastania. Pośrednicząca rola zajęć dodatkowych i dowolnych
 - 5.8.1. Analiza wyników badań dotyczących pośredniczącej roli zajęć wolnoczasowych
 - 5.8.1.1. Mediacyjna rola czytania
 - 5.8.1.2. Mediacyjna rola artystycznych zajęć dowolnych
 - 5.8.1.3. Mediacyjna rola spędzania czasu z bliskim
 - 5.8.1.4. Mediacyjna rola spędzania czasu w galerii handlowej

- 5.8.1.5. Mediacyjna rola zajęć dodatkowych ruchowych
- 5.8.1.6. Mediacyjna rola aktywnych zajęć dowolnych
- 5.8.1.7. Mediacyjna rola uczestnictwa w zajęciach dodatkowych
- 5.8.2. Czynniki rodzinne, rówieśnicze i temperamentalne a zachowania problemowe i ryzykowne w okresie dorastania oraz pośrednicząca rola zajęć dodatkowych i dowolnych – dyskusja nad wynikami

Rozdział 6. WNIOSKI I KIERUNKI DALSZYCH BADAŃ

ANEKS 1. Zmienne socjodemograficzne a zachowania ryzykowne i problemowe

1. Zmienne socjodemograficzne a zachowania ryzykowne związane z piciem alkoholu
2. Zmienne socjodemograficzne a zachowania ryzykowne związane z paleniem papierosów
3. Zmienne socjodemograficzne a zachowania ryzykowne związane z zażywaniem narkotyków i dopalaczy
4. Zmienne socjodemograficzne a zachowania ryzykowne związane z korzystaniem z internetu
5. Zmienne socjodemograficzne a zachowania problemowe

ANEKS 2. Statystyki opisowe zmiennych ilościowych

ANEKS 3. Zmienne w modelach mediacyjnych

BIBLIOGRAFIA

WYKAZ TABEL I RYSUNKÓW